

आन्दोलनको पूर्वसन्ध्यामा पूर्व राजा शाह भ्रापा आउँदै

भापा(प्रस) । राजावादीहरूले यही जेठ १५ गतेदेखि अनिश्चितकालीन आन्दोलन गर्ने तयारी गरिरहेका बेला पूर्व राजा ज्ञानेन्द्र शाह आज भापा आउने भएका छन् ।

उनी दुई हप्ते बसाइँका लागि दमक ९ स्थित हिमालयन महालक्ष्मी टि इस्ट्रेटको मिनी दरबारमा आउने भएका हुन् । आज दिउँसो २ बजे चन्द्रगढी विमानस्थलमा अवतरण गरी शाह दमकफर्कने जाने कार्यक्रम रहेको छ । उनी जेठ २५ गतेसम्म भ्यापामा रहने बुझिएको छ । पूर्व राजाको मुखशको लागि सशस्त्र प्रहरी बल नेपालको टोली शुक्रवार नै काठमाडौँबाट हिमालय महालक्ष्मी टि इस्ट्रेटको मिनी दरबारमा आसफेको छ । सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक राजबकुमार

पाण्डेको कमाण्डमा ११ जनाको टोली
७ वटा गाडीसहित आइगुगेको हो ।
हिमालय महालक्ष्मी टि इस्टेटको मिनी
दरबारमा केही दिनदेखि पूर्व राजाको

परिवारका सदस्यहरुको आउन जाने
क्रम चलिरहेको इलाका प्रहरी कार्यालय
दमकका डीएसपी रामप्रसाद तिमिल्सिनाले
जानकारी दिए ।

पूर्व राजा शाहले दमकमा बसेर
राजनीतिक भेटघाट गर्दै आएका छन् ।
प्रगल्भतावादी राजावादी शांतिहल्ले जेठ
१५ देखि अनिश्चितकालीन आन्दोलनको
तयारी गरिरहेका बेला पूर्व राजा भ्रामा
आउनुलाई अर्थपूर्ण रूपमा हेरिएका छ ।
राजधानीमा राजावादीहरूले आन्दोलन
गरेका बेला पूर्व राजा शाह कहिल्यै पनि
राजधानीमा बसेका छैनन् । गत चैत १५
गतेको आन्दोलनका बेलामा पनि उनी
राजधानीबाहिर थिए । त्यस्तै २०८०
मंसिरमा काठमाडौंमा राजसंस्था फर्काउने
उद्घोषसहित आन्दोलन भइरहेँदा पूर्वराजा
र राजपरिवारका सदस्यहरू राजधानी र
मुलुक बाहिर निस्केका थिए । त्यतिबेला
पनि शाह भ्रामा आइपुगेका थिए । जेठ
१५ गतेको आन्दोलनका बेलामा पनि पूर्व
राजा राजधानीमा रहने छैनन् ।

भापा(प्रस)। भेलागुडीलाई धार्मिक एवं पर्यटकीय स्थलको रूपमा विकास गर्ने उद्देश्यसहित भापाको बिर्तामोड-८ स्थित देउनिया खोलामा बिश्रान्ती घाट निर्माण शुरु गरिएको छ । कोशी प्रदेश सरकारका खानेपानी, सिंचाई तथा ऊर्जामन्त्री एकराज कार्कीले शनिवार एक कार्यक्रमका बीच बिश्रान्ती घाटको शिलान्यास गरेका छन् । डीपीआर तयार गरी कारिव दुई करोड रूपैयाँको लागतमा बिश्रान्ती घाट, स्नान घर, मलामी घर, बैगैचालगायतका संरचनासहित धार्मिक एवं पर्यटकीय स्थल निर्माण गरिने बिर्तामोड ८ का वडाध्यक्ष अजय कार्कीले बताए । उनले प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र बिभिन्न दाताहरूको सहयोगमा बिर्तामोड ८ स्थित भेलागुडी जंगललाई पूर्वेक बमोड निर्माण गरिने जानकारी दिए ।

तर्फबाट सहयोग गर्ने आशवासन दिए । शिलान्यास कार्यक्रममा वडाध्यक्ष अजय कार्की र उनका श्रीमती कल्पना कार्कीले घाट निर्माणका लागि १लाख ११ हजार १११ रुपैयाँ सहयोग गरेका छन् । त्यसै मेची आँखा अस्पतालका अध्यक्ष जलकुमार गुरुङले ५१ हजार रुपैयाँ सहयोग गरेका छन् । उनले धार्मिक एवं पर्यटकीय स्थललाई साकार पार्न सफल योजनाकारको जस्तै भएको बताए । विश्रान्ती घाट निर्माण समितिका अध्यक्ष शम्शेरबहादुर विष्टको अध्यक्षतामा भएको शिलान्यास कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि मन्त्री कार्की, विशिष्ट अतिथिहरू हल्दिबारी अध्यक्ष लिङ्देन, मेची आँखा अस्पतालका अध्यक्ष गुरुङ, समाजसेवी वेदप्रकाश अग्रवाल, पुराण आयोजक समितिका अध्यक्ष बाबुराम पराजुलीगायतले बोलेका थिए । कार्यक्रममा भद्रपुर नगरपालिका उपमेयर राधा कार्की, भद्रपुर ७ का वडाध्यक्ष अभिशेख हुमागा, बिर्तामोड ८ का वडा सदस्यहरू इन्दिरा पाण्डे, सोयालाल राजवंशी, लक्ष्मी नेपाली, समाजसेवी हरि पाण्डे, रणबहादुर मगरलगायतको उपस्थिति रहेको थियो । विश्रान्ती घाट निर्माण समितिका उपाध्यक्ष देवराज उप्रेतीले स्वागत गरेका कार्यक्रमको संचालन सिक्वामन्दकुमार अधिकारीले गरेका

थिए । विश्वान्ती घाट निर्माणकै लागि गत बैशाख ६ देखि बैशाख १३ गतेसम्म पुराण सञ्चालन गरिएको थियो । जसबाट १७ लाखभन्दा बढी रकम संकलन भएको थियो । पुराणबाट खर्च कटौतए ९ लाख ६९ हजार ८५८ रूपैयाँ बचत भएको थियो । विश्वान्ती घाट निर्माण गर्न केही दिनअघि शमशेरबहादुर विष्टको अध्यक्षतामा निर्माण समिति गठन गरिएको हो । समितिको उपाध्यक्षमा देवराज ओर्ते। सचिव मदनकुमार अधिकारी, सहसचिव भुपाल अधिकारी र कोषाध्यक्ष कल्पना बराल रहेका छन् । त्यस्तै सदस्यहरुमा हेमराज भट्टराई, सीता पाण्डे प्रसाई, विनोद खरेल, सूर्यबहादुर विष्ट, केशव घिमिरे, गजेन्द्र शोर्पा, कमल मगर (डेनी सञ्चार), कालिप्रसाद राजवंशी, बढी प्याकुरेल र इन्द्रसिंह राजवंशी रहेका छन् । त्यस्तै डाम्बरप्रसाद तिम्सिनाको संयोजकत्वमा सल्लाहकार समिति पनि निर्माण गरिएको छ ।

जसको सदस्यहरूमा हरि पाण्डे ,
हरिप्रसाद गौतम , पुण्य लम्साल ,
बाबुराम पराजुली , गोविन्द पाठक
, एकराज विष्ट , नवराज खतिवडा
, शान्तिराम निरौला ,मनोज दाहाल
, फुनिनाथ दुलाल ,गुणराज भण्डारी
,अमिल गौतम ,कुमार दर्नाल
,सोशाला राजवंशी ,रुद्र बराल र
प्रेमप्रसाद गौतम रहेका छन् ।

गृहमन्त्री लेखकलाई राजीनामा दिन सुझाव

भापा(प्रस) । नेपाली काँग्रेसका नेता डा शेखर कोइरालाले गृहमन्त्री रमेश लेखकलाई नैतिकताको आधारमा राजीनामा दिएर छानबिनका लागि मार्ग प्रशस्त गर्न सुझाव दिएका छन् ।

शनिबार विराटनगर विमानस्थलमा

सञ्चारकर्मीहरूसँग कुरा गर्दै नेता कोइरालाले भ्रष्टाचारको विषयमा कुरा उठिसकेपछि नैतिकताको आधारमा राजीनामा दिनु उपयुक्त हुने बताएका हुन् । उनीहरूले विगतमा समेत भ्रष्टाचारको विषय उठेका केही मन्त्रीहरूले राजीनामा दिएर अनुसन्धानमा

सघाएको उल्लेख गर्दै राजीनामा वि
अनुसन्धानमा सहयोग गर्न गृहमन्त्री
लेखकलाई सुभाष दिएका हुन् ।
उनले अध्यागमनको भिजिट भिसा
प्रकरणमा संलग्नता भएको विषय

उठिकसेपछि आफूलाई सही साबित गर्न
 पनि छानबिन हुन जरुरी रहेको बताए ।
 उनले भने, 'यो कुनै नौलो कुरा होइन ।
 यदि त्यसो हो भने मोरल ग्राउन्डमा पनि
 उहाँले 'ल म छोडिदिन्छु, छानबिन गर'
 भनेर भने हुन्छ । सामान्य कुरा हो यो त ।
 राजनीतिमा नैतिकता भन्ने कुरा पनि त हुन्छ
 नि । इस्चु आफूको छ । उहाँको संलग्नता
 नहोला तर इस्चु आइसकेपछि आफू क्लिन
 छ भनेर देखाउनको लागि पनि छानबिन हुन
 जरुरी छ ।'

त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमार्फत
भिजिट भिसामा जाने युवाबाट
रकम असुली गरिएको प्रकरणमा गृह
मन्त्रालयसमेत जोडिएको छ । यही

❖ बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

युवतीलाई
बलात्कार गरी
८ महिनाको गर्भ
बोकाउने पक्राउ

भाषा(प्रस)।स्थानीय युवतीलाई जबरजस्ती करणी गरी ८ महिनाको गर्भ बोकाउने भद्रपुरका एक व्यक्ति पक्राउ परेका छन् । पक्राउ पर्नेमा भद्रपुर नगरपालिका वडा नम्बर ५ बस्ने अन्दाजी २० वर्षका शंकर राजवंशी रहेका छन् । कनकाई नगरपालिका वडा नं. ८ लक्ष्मीपुरमा लुकिछिपी बसिरहेको अवस्थामा जिल्ला प्रहरी कार्यालयको प्रहरी टोलीले उनलाई नियन्त्रणमा लिएको हो । गत असोज २४ गते बिहान ४:३० बजेदेखि राति ९ बजेसम्मको समयभित्र भद्रपुरको डेलो होटलमा राजवंशीले १७ वर्षीया युवतीलाई जबरजस्ती करणी गरेको जाहेरीमा उल्लेख छ । पीडितका बुवाले जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा जाहेरी दिएपछि शुक्रवार नै पक्राउ गरेको प्रहरीले जनाएको छ । उनलाई नियन्त्रणमा लिई जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा राखी थप अनुसन्धान भइरहेको छ ।

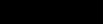
इलाममा बाटोबाट लडेर एकजनाको मृत्यु

भापा(प्रस) । इलाममा बाटोबाट
लडेर एकजनाको मृत्यु भएको छ ।
शनिवार दिउँसो ४.५० बजे इलाम
माइसेबुङ गाउँपालिका- ५ भालुटार

अन्दाजी ६ मिटर
तल खसेर उनको घटनास्थलमै
मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ ।
साँझ ५ बजे मतकका छोरा धन

कन लिम्बुले प्रहरी चौकी बाँझोमा जानकारी गराउनुसाथ प्रहरी टोली खटिएर घटनास्थल सुरक्षित राखेको छ । आफन्तहरूसँग बुझ्दा मृतकले मिर्गाँ रोएको विगत र वर्षदेखि औषधी सेवन गर्दै आएको भन्ने बुझिएको छ । अनुसन्धान तथा कानुनी प्रक्रियाको लागि इलाका प्रहरी कार्यालय मंगलबारेबाट प्रहरी टोली घटनास्थलजर्फ गएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयले जानकारी छ ।

डा. प्रेम व. शाही, MS, FISS वरिष्ठ विशेषज्ञ - हाड, जोती, बग्या, मेरुदण्ड रोग / सर्जन समय: सोनवार दोपहर दिवाकराचरण, ७ बजे देखी	डा. विकास जैशी, MD, DM वरिष्ठ विशेषज्ञ - कलेजी (लिवर) पेट, जाइन्डस्, हेपटाईटिस रोग तथा कलेजी परचायपण फिजिशियन समय: प्रत्येक गनिनाको अवित्त शनिबार, बिस् हरिस्पटल काठमांडौबाट	 स्वास्थ्य सेवामा तयारी सँगै जिवन्नरक्षा बिर्तामोड पोलिक्लिनिकल एण्ड डायग्नोस्टिक सेन्टर प्रा. लि. बिर्तामोड-८, भद्रपुररोड, काफ्पा (भद्रपुरखर्सरेण्ड अगाडि) जानकारी तथा नाम दर्ताका लागि सम्पर्क 023-591566 (Reception), 023-531242 (Pharmacy) 9807923352 / 9817094601	डा. धर्मगत भट्टराई, MD, DM वरिष्ठ विशेषज्ञ - बाल रोग, इन्जुनीलोजी (रोग प्रतिरक्षा), एलजी, बाल वायजन्वरोग र बाल गोष्मरोगी मेडिसिन विज्ञ समय: प्रत्येक गनिनाको अवित्त शुक्रबार र शनिबार, ऊ हरिस्पटल काठमांडौबाट	प्रा. डा. गौरवराज ढकाल, MS, FISS वरिष्ठ विशेषज्ञ - मेरुदण्ड (स्पाइन), बग्या, टीड, गर्भ, कक्षर रोग / स्पाइन सर्जन समय: प्रत्येक गनिनाको दोहो शुक्रबार, ऊ हरिस्पटल काठमांडौबाट
डा. दिपायन पाण्डे, MD वरिष्ठ विशेषज्ञ - छाता, लीन, कपाल, सौन्दर्य चक्षुरोग समय: प्रत्येक दिनबार, रिस्क हस्पिटल, देनाकबाट	डा. अच्युत अश्व आचार्य, MD, DM वरिष्ठ विशेषज्ञ - छाति, फोफोसो, दम, श्वासप्रश्वास, एलजी, निद्रा तथा क्षयरोग / पल्मोनोलोजिष्ट समय: प्रत्येक गनिनाको अवित्त शनिबार, नार्नेक हस्पिटल काठमांडौबाट	डा. उत्कर्ष कार्की, MD, DM वरिष्ठ विशेषज्ञ - बाच्मागिरिया फियोसिकियोरी बग्या तथा मानसिक रोग / बाल मनोचिकित्सक समय: प्रत्येक गनिनाको दोहो शुक्रबार र शनिबार, काचित बाल हस्पिटल, काठमांडौबाट	डा. सन्तोष मिश्र, MD, DM वरिष्ठ विशेषज्ञ - बाल रोग मतिविक, मेरुदण्ड, अटिजन्, टोको रोग / बाल न्यूरोलोजिष्ट समय: प्रत्येक गनिनाको पहिलो शुक्रबार र शनिबार, काठमांडौ लोकेकल कलेजबाट	डा. अपार पोखरेल, MS, FIPE वरिष्ठ विशेषज्ञ - नाक, कान, घडी रोग / बाल तथा यवक ENT सर्जन समय: प्रत्येक गनिनाको अवित्त शनिबार, (निमित्त हस्पिटल, काठमांडौबाट)
डा. ओलोक झा, MD वरिष्ठ विशेषज्ञ - मानसिक, बग्या तथा मनोरोग समय: प्रत्येक गनिनाको पहिलो शनिबार, कोशी हस्पिटल, विराटनगरबाट	डा. विवेक कट्टेल, MD, FRCI वरिष्ठ विशेषज्ञ - बाथरोग, संक्रमण रोग तथा फिजिशियन समय: प्रत्येक गनिनाको दोहो शनिबार, न्यूरो हस्पिटल विराटनगरबाट	विशेषज्ञ OPD सेवा/ पेयालोजिस्ट ल्याब/ डिङ्गो एक्स रे EEG/ ECG/ NCT/ PPT/ काम्रेसी खुल्ने समय: घिघा ७ बजे देखि बेल्गुली ७ बजे सम्म	डा. दिलिप न्योपाने, MD, DM वरिष्ठ विशेषज्ञ - बाल पेट, न्यूअर्थिक असम, स्लाइकिग्रजा, कोषण, तथा कलेजी रोग / बाल स्पाइड्रोटेरेनोजिष्ट समय: प्रत्येक गनिनाको पहिलो शुक्रबार र शनिबार, काठमांडौ लोकेकल कलेजबाट	डा. हरिशंकर प्र. यादव, MD, FIEM वरिष्ठ विशेषज्ञ - गर्भकुत्र (स्मर), शङ्कराईड, हर्मीन रोग समय: प्रत्येक गनिनाको अवित्त शनिबार, विराटनगरबाट
डा. केशव कु. मण्डल, MD वरिष्ठ विशेषज्ञ - बग्याज सिर्ष तथा बाल रोग विशेषज्ञ समय: दैनिक सेवा, दिवाण १० बजे देखी	डा. निशान भुर्तेल, MD, DM वरिष्ठ विशेषज्ञ - गुग्लीन (किडनी) रोग तथा गुग्लीन परचायपण फिजिशियन समय: प्रत्येक गनिनाको दोहो शुक्रबार, सिमिल हस्पिटल काठमांडौबाट			
डा. खिञ्ज तापकर, MD / डा. आनन्द देव, MD वरिष्ठ फिजिशियन / इन्टरनल मेडिसिन समय: दैनिक सेवा				

कोशीमा मात्रै विपद्बाट एक दशकमा ७३ हजार परिवार प्रभावित

करेन्ट लागेर १० वटा
पशुचौपाया मरे

क्रपा(प्रस) । ताप्लेजुडको मेरिडेदेन गाउपालिका-१ थिडलावुको थुङथाप खवागु नजिकमा भण्डै एक दर्जन पशुचौपाया मरेका छन् । वडाध्यक्ष सविन लिम्बूका अनुसार विजय लिम्बू एभेडका एक हल गोरे, एउटा बाच्छो, एउटा गाई, एउटा खसी र पाँचवटा बाख्रा बिजुलीको पोलकै छेउमा ढलेका हुन् । विजयका १८ वर्षीय छोरा सन्तोष एभेडले खर्कबाट चराएर गोठमा फर्काउँदै गर्दा घटना भएको हो । सन्तोषका अनुसार बिजुलीको भड्का उनलाई पनि लागेको थियो । चराउन लगेका पशुचौपायामध्ये आफ्नो छेउमा रहेको एउटा बाख्रोको खुट्टो तानेर बचाएको अरु बाँकी सबै मरेको सन्तोषले बताए । सन्तोषको पनि स्थानीय स्वास्थ्य चौकीमा लगेर प्राथमिक उपचार गरिएको थियो । आफ्नो स्वास्थ्य ठिक रहेको उनले बताए । छेउमा आफ्ना पशुचौपाया पुग्दा बिजुलीको पोलेमा आगो लागेको देखेको सन्तोषले बताए । वडाध्यक्ष सविनका अनुसार तारको इन्सुलेटर फुटेर विद्युत प्रवाह भइरहेको तार पोलेमा टाँसिएको र पोलेमार्फत जमिनमा केन्ट प्रवाह भई पशुचौपायामा क्षति पुगेको अनुमान गरिएको छ । त्यहाँको विद्युत सेवा स्थानीय सहकारीले सञ्चालन गरेको थियो । यस घटनाका सम्बन्धमा विद्युत सहकारी लगायत सरोकारवालासँग शनिवार छलफल गरेको र यस्ता घटना दोहोरिन नदिन अपनाउनुपर्ने विधिका बिषयमा एउटा निष्कर्षमा पुगेको गाउँपालिका अध्यक्ष युक्त हाँपर हाङगामले जानकारी दिए ।

बिजुलीको तार भरेका कारण गत बैशाख ८ गते बिहान ताप्लेजुड सदरमुकाम फुङलिङबाट पाथीभरामार्फत जाँदै गरेका चारजना तीर्थयात्रीको सेवार्थ चोक नजिकै मृत्यु भएको थियो । दुईजना घाइते भएका थिए । विद्युतका कारण दिनानुदिन भइरहेको घटनाप्राति स्थानीयले चिन्ता व्यक्त गरेका छन् ।

राहत कोषमा भट्टराईले गरे ५१ हजार सहयोग

धिर्मिरे राजु, उपाध्यक्ष जीवन
गोमा भट्टराई, महासचिव कुशल
लगायतले संयुक्तरूपमा प्रदान गरेका
उद्योग वाणिज्य संघले एक
पैयाँ बराबरको व्यवसायी सदस्य
स्थापना गरेको हो । कोषमा
भण्डै २० लाख रुपैयाँ संकलन
ताइएको छ ।

गृहमन्त्री...

बिर्तामोड नगरपालिका न
कोश
१५ दिने
सधियार पश्चिमः किरण शाह,
गरिएको ।
मालिक अनामस्मि गालिस बढा न

बिमालेश्व हरायो

विराटनगर निवासी अकाशप्रसाद पौडेलको नाममा रहेको लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेसन (नेपाल) लि. १६०००८८६७ नम्बरको पोलिसी पेपर विराटनगरबाट इटहरी जाने क्रममा २०८२/१/०३ गते हराएको हुँदा भेट्नुहुने महानुभावहरूले नजिकको प्रहरी कार्यालय वा तलको नम्बरमा सम्पर्क गरिदिनुहोला ।

सम्पर्क : आकाशप्रसाद पौडेल
ठेगाना : विराटनगर-१०, मोरङ
मो: ९८५६०३५९८३

मनसूनजन्य विपद्‌बाट बच्ने उपाय

- आपतकालीन अवस्थामा चाहिने सामग्री सुरक्षित रूपमा भण्डारण गरौं,
- बाढीको सम्भावना भएको बेला सतर्क बनौं र सुरक्षित स्थानमा सरौं,
- पहिरो सम्भावित क्षेत्रमा सकेसम्म यात्रा नगरौं,
- घर बनाउँदा सुरक्षित स्थान, संरचना र प्रविधिको प्रयोग गरौं,
- आपतकालीन झोला (औषधि, पानी, टर्च, सञ्चारका साधनसहित) तयार राखौं,
- विपद् पूर्वतयारीसम्बन्धी तालिममा सहभागी बनौं,
- विपद्छेछि भ्रम र डर नफैलाऔं, आधिकारिक सूचना मात्र अनुसरण गरौं,
- सामूहिक सहयोग, सजगता र तयारीले मात्र विपद्बाट हुने क्षति न्यूनीकरण गर्न सकिन्छ ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

बिर्तामोड नगरपालिकाको

यस बिर्तामोड नगरपालिकाको सार्वजनिक क्षेत्रमा जथाभावी रूपमा फोहोर फालेको पाइएकाले यो सूचना जारी गरिएको छ । बिर्तामोड नगरपालिकाको फोहोर व्यवस्थापन गर्न जिम्मेवारी पाएको निराकार सरसफाई प्रा.लि.को फोहोर मैला ढुवानी गर्ने सवारी साधन आएको बखत उक्त ढुवानी गर्ने सवारी साधनमा फोहोर राख्नुहुन सम्बन्धित सबैमा जानकारी गराउँदछौं ।

अब पनि यसैगरी जथाभावी रुपमा फोहोर मैला फालेको पाइएमा प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही हुने व्यहोरासमेत जानकारी गराउँदछौं ।

बिर्तामोड नगरपालिका
नगरपालिकाको कार्यालय, आषाढ
कोशी प्रदेश, नेपाल

प्रतिदिन

अभिव्यक्ति

कविता

मेरो गौरव

• केशव प्रसाद भट्टराई

मेरो जन्मभूमि, मेरो कर्मभूमि
म जन्मिए सभ्यता र संस्कृतिको निधि लिएर
राष्ट्रियताको गहिरो ममता लिएर
महापुरुषको पदचापसँग,
साधना सिकें, कर्तव्य सिके,
साधना, तपस्या, प्रेम र सद्भाव सिकें ।
वीर पुर्खाको वलिदानसँग
साहस बटुले र त्याग सिकें ।
क्रान्तिसँगै आएका नवीन आयामहरूसँग
मैले समाज सिकें ।
यो प्रकृति र पर्यावरणसँग
जीवन जीउने कला सिकें ।
जाति, भाषी र संस्कृतिको विविधतासँग
एकताको सुत्र सिकें,
त्यही धागोमा मैले सद्भाव उन्न सिकें ।
फराकिलो फाँट टेकेर
अम्लो शिखरको शितलतालाई चुम्दै
शान्त , स्निग्ध र सौम्य संदेश प्रवाह गर्न सिके
धन्य छ मेरो धर्ती,
पुण्य छ मेरो मेरो जन्मभूमि
प्राचिन सभ्यताको उद्गम बिन्दू
गौरव छ मेरो देश ,
मेरो नेपाल ।।।

सजिलो वर्णमाला

बार बार उनी भन्छिन्
मैले उन्लाई कहिले बुझ्न सकिनँ
मानौं उनी एउटा महाकाव्य नै हुन्
र म एउटा अनपढ बन्धुसँवाँठ मान्न हुँ

फेरि पनि मैले सम्झाउँदै भनें –
“दुइटा नानी जन्मिदासम्म त – तिमी
सजिलो वर्णमाला जस्तै थियौ- सबै बुझ्यौं
तर अहिले चिनियाँ अक्षरजस्तै छौ- प्रिय
तिमी नै भन म कसरी बुझ्न सक्छु”

उनले पनि मलाई भनिन्
“तिमी पनि त त्यसबेला सजिलै थियौ
न गुण देख्थ्यौ न भान्सामा नून देख्थ्यौ
म सँगै हुँदा न पूर्णको जून देख्थ्यौ”

त्यसबेला हाम्रा आँखाहरू
र ओठका मन्द मुस्कानहरू
चूपचाप केही बोलिरहेका थिए-
“वास्तवमा जिन्दगी र प्रेम – सधैं
सजिलो वर्णमाला जस्तै भैदिए ...आहा !”

राजल

थाहा छ

भरे सपनीमा आउँछौ थाहा छ
सुट्क पिरती लाउँछौ थाहा छ

लुकापरे राख्छु मनको कुरा म
सुइको तिमीले पाउँछौ थाहा छ

हुनेछैन केही तिमीसँग गुनासो
याद बनेर सताउँछौ थाहा छ

गुनगुनाउँछु तिम्रो नाम आजभोलि
गीत तिमी मरै गाउँछौ थाहा छ

शिखर चढ्नु पनि अब छैन डर
लडेछु भने समाउँछौ थाहा छ ।

दिलीप श्रेष्ठ

• दिपक रोका

‘गुन्टा तयार पारौ अब म हिँडुन पछि’
भारतीय सेनामा कार्यरत लाहुरेले परिवारका
सदस्यहरूलाई अभिवादन गर्दै बिदाइ हुन
खोज्यो। अनेकनू पीडाका बिच खिस्स हाँस्दै
आँगनमा निस्क्यो।

ऊ दुई महिनाको बिदामा आएको थियो।
परदेशमा हुने एक्लोपन घरमा आएर मेटाउने
कोसिस गर्दै थियो। परिवारका सदस्यहरूसँग
रमाउँदै थियो। अचानक कश्मीरमा चर्केको
द्वन्द्वका कारण बिदा नसकिँदै पल्टन फर्कन
पर्ने भयो।

कोठाभित्र रहेकी श्रीमती बाहिर आउन
नपाउँदै ऊ हिँड्न खोज्यो, ‘ल हिँडै है त,
आफ्नो ख्याल राख्नु। छोराछोरी र आमाको
राम्रो हेरविचार गर्नु। म फेरि केही महिनापछि
आइहाल्छु। सेनाको जागिरमा बिदाको भर नै
हुँदैन,’ यति भन्दै उसले आँगनको डिल नाघ्न
खोज्यो।

यत्तिकैमा अनायास घर भित्रबाट सुँकसुँकक
आवाज आयो। यसो नियाल्दा उसको
अर्धार्जिनी।

‘हैन अचानक तपाईं कहाँ हिँड्ने भनेको? दुई
वर्षमा घरमा भुल्केको हजुर फेरि दश दिन
पनि नबिबदै किन जानु पर्‍यो? हजुरलाई हाम्रो
ख्याल छैन? जागिर मात्रै भए पुन्छ?’

उसले कुरा बुझिहाल्यो। लामो समयपछि

घरमा आएको त्यसमा पनि बिदा नसकिँदै
फर्कनु पर्‍ने। अनि फर्कन पर्ने कारण पनि भारत
पाकिस्तान द्वन्द्व। श्रीमतीको मन न हो। पीडा
त भइहाल्ने भयो। परिणाम स्वरूप गुनासो रहने
नै भयो। आँसु खस्ने नै भयो।

‘यस्तै हो लाहुरेको जिन्दगी, प्रिया जे उद्देश्यले
भर्ती भइएको हुन्छ, त्यो पूरा गर्ने पछि यो मेरो
धर्म हो,’ लम्किसकेको पाइला पुनः फर्काउँदै
लाहुरेले उनलाई सम्झाउने कोसिस गर्‍यो।

‘मलाई थाहा छ तर...’ उनको बोली रोकियो।
फेरि उही चित्कार।

हो, वास्तवमा ऊ गुलेली खेल हिँड्न
लागेको थिएन। लड्न तम्तयार थियो। युद्धमा
गोलीमार्फत परास्त गर्नु वा आफूले गोली
खानु अनिवार्य थियो। यस्तो कठिन कार्यका
लागि प्रस्थान गर्न लाग्दा उसको मनमा पनि
अनेकनू पीडा थिए। भित्रो मन मानेको थिएन।
तथापि त्यो देखाउने छुट उसलाई किमार्थ
थिएन। परिवारभन्दा ठुलो जागिर थिएन।
तथापि जागिर नगरी बस्न सम्भव थिएन।
त्यसैले मन बाँधेर विदेशी भूमितर्फ लम्कन
लागेको थियो।

उसले श्रीमतीलाई सम्झाउन भ्याएको थिएन,
पिँढीको छेबैमा बसेकी आमा भन्नु कहालिएर
रुन थालिन्।

‘अहिले गइहाल्ने कुरा नगर बाबु। बिरामी वा
अन्य कारण देखाएर केही दिन यतै बस्। कतै
द्वन्द्व टर्छ कि?’

‘हैन आमा, हामी सेनामा कार्यरतले देशको
पक्षमा लड्ने कसम खाएका हुन्छौं। देशलाई
पीडा पर्दा हामी भुट्न बोल्ने कल्पना पनि
गर्न सक्दैनौं। त्यसैले हिँड्ने बेला मलाई
आशीर्वाद दिनुहोस्। जितको शुभकामना

दिनुहोस्,’ उसले दृढ भएर आमाको सवाल
सामना गर्‍यो।

आमाले सुस्केरा हाल्दै इतिहास कहन
थाल्नुभयो, ‘तेरा बा पनि भारतीय सेनामा
थिए। तिमीहरू सानै छँदा कार्गिल युद्धमा
ज्यान गुमाए...’ आमा शब्दविहीन भइन्।
त्यहाँ एक प्रकारको सन्नाटा छायो।

पुनः साहस बटुलेर थपिन्, ‘उति बेला
भारत सरकारले शहीद भन्ने बिल्ला त
भिरायो तथापि मान्छे नै नरहेपछि शब्दले
केही हुँदो रहेनछ। भन्न त कार्गिल युद्धमा
भारतले पाकिस्तानमाथि विजय प्राप्त गर्‍यो
भन्थे। हामीलाई कागलाई बेल पाक्यो हर्ष
न बिस्मात।’

‘आमा, त्यो सब मलाई थाहा छ। हजुरले
कलिलै अमेरमा जीवनकालकै कठिन समय
भोग्नु पर्‍यो। एकातिर बुवाको अकालमै
मृत्यु भुल्न सक्ने क्षमता थिएन तपाईंमा।
अर्कोतिर पोइ खाई भन्ने सामाजिक आक्षेप।
रूढीवादी समाजले एउटा विधवामाथि करुणा
भाव राख्न त सकेन। त्यसको ठिक विपरीत
चराएको घाउमा नुन चुक् छर्कने काम भयो।
फलस्वरूप तपाईंले थप मानसिक तनाव
भैल्नु पर्‍यो।’

आमाले कौतुहलताका साथ छोराको कुरा
सुनिरहेकी थिइन्।

‘हामीलाई हुर्काउन तपाईंले हदैसम्म पीडा सहनु
पर्‍यो। त्यो भनेर साध्ये छैन, आमा। बुवाले
पाउनु पर्ने आर्थिक प्याकेज पनि दलालहरूले
कब्जा गरे। फलतः चरम आर्थिक अभाव
सहनु पर्‍यो। हाम्रा लागि मेलापातमा गएर
दुई छक जुटाउनु पर्ने अवस्था सिर्जना भयो।
हजुरले हामीलाई कठोर पीडा सहेर हुर्काएको
मेरो मानसपटलमा ताजे छ।’

‘आमा, हजुरले श्रम बेच्नु भयो तथापि इमान
बेच्नु भएन। दश नब्रा खियाउनु भयो तथापि
नैतिकता बन्धक राख्नु भएन। दुःख गर्नु भयो
तथापि भिख माग्नु भएन। तपाईंको साहसका
कारण हामीलाई बुबा नभएको आभास भएन।
परिणाम स्वरूप आज हामी आफ्नो खुद्रमा
उभिन सक्ने भयौं। हामीलाई यसमा धेरै गर्व
छ। तथापि बुवाले एउटा नियति भोग्नु पर्‍यो
भन्ने कारण देखाएर आज म काममा नगई
कसरी बस्छु?’ उसले आमालाई ढाडस दिँदै
भन्यो।

आमाले इतिहास सम्झाउने कोसिस गरिन्, ‘
बाबु छोरा, भारत पाकिस्तान युद्ध कहिल्यै
रोकिँदैन। सन् १९४७ मा भारत स्वतन्त्र
भएपछि कैयन् पटक लडाईं भयो। इतिहास
साछी छ। १९४७, १९६५, १९७१, १९९९ र
अहिले २०२५ मा समेत पुनः त्यस्तै संकेत
देखिएको छ। यस्तो अवस्थामा तैले जिद्दी
गर्ने?’

‘हैन आमा’ ऊ बिचमा प्वाक्क बोल्‍यो।

तर आमा थप भावुक बनिन्, ‘बाबु, बरु
जागिर खान नजा। कमाइ नभए जसरी हुन्छ
जीवन धार्नीला। खानै नपाए भोकै बसींला।
एक छक खाउँला। त एतलै पराइको भूमिमा
गएर मर्नुभन्दा हामी सँगै जसोतऽो गरौंला।’

‘आमा, सोच र जिन्दगी फरक हुन्छ। हिजोका
दिनमा मानिसका आवश्यकता थोरै थिए।
परिवारका सपना सामान्य थिए। नगद पैसा
नभए पनि जीवन चल्थ्यो। आज त्यस्तो छैन।
परिवेश बदलिएको छ। हाम्रा सपनाको दायरा
चाहेर नचाहेर बढेका छन्। शिक्षा दीक्षा,
पालन पोषण महँगो भएको छ। भड्काउ
जीवनशैली नभए पनि पाइला पाइलामा पैसा
नै चाहिन्छ। पैसा नै जीवन जस्तो भएको छ।

भावना जस्तो वास्तविकता छैन। त्यसैले म
जानुपर्छ आमा,’ उसले जिद्दी गर्‍यो।

हो, यस्तो परिस्थितिमा परिवारका सदस्यमा
पीडाबोध हुनु स्वाभाविक थियो। कसैले गफ
गर्नु र आफू स्वयमले त्यो सामना गर्नुमा
आकाश पातालको फरक हुन्छ। कल्पना
गरौं त हाम्रो परिवारका सदस्य लडाईंमा
जान लागेको भए हामीलाई कस्तो अनुभूति
हुन्थ्यो? मन कति अमिलो हुन्थ्यो? सम्हालिन
कति गाह्रो हुन्थ्यो? सामान्य रूपमा घरबाट
केही पर प्रशासनिक कामहरू गर्न जाने बेला
त हामीलाई छुँडिन् अष्टयारो लाग्छ। जीवन
र मरणको सवालमा युद्धमा नै जाने भनेको
चानचुन विषय हैन। उसकी जीवनसाथी,
आमा र परिवारको रोदन स्वाभाविक थियो।

परिवारका सदस्यलाई खुसी पार्न भावनालाई
भुलेर यथार्थमा रम्नु उसको बाध्यता थियो।
एउटा कुराले उसको मन सारे बिभाइरहेको
थियो। नेपाली नागरिक भएर भारतको लागि
लड्नु पर्ने? यो दुर्भाग्यपूर्ण अवस्थाले भने
उसको मन थप पोलिरहेको थियो।

‘देशमा बाँच्न त परै जाओस्, मर्न समेत पाइने
भएन। के गर्नु, खोत्रो राष्ट्रवादले जीविकोपार्जन
सम्भव रहेनछ। आदर्श र दर्शनले भोको पेट
नभरिने रहेछ। भावनाले जीवन नचल्ने रहेछ।
नेताका बोलीमा भुन्डिएको समृद्ध, विकसित
नेपाल भन्ने दशकौं देखिको नाराले पेट भरिने
रहेनछ। आज स्वदेशमा रोजगारीका अवसर
नहुँदाको परिणति गोर्खा पल्टनमा भर्ती हुनु
पर्‍यो। भारतीय सेनामा राम्रो सेवा सुविधा
पनि छ। त्यसैको लागि उसको दास बन्यो।
पर्‍यो। अर्काको देशको लागि जीवन आहुति
दिन तयार हुनु पर्‍यो। अरू देशको लागि रगत
बगाउन बाध्य हुन परेपछि मातृभूमि त नाम

❖ बाँकी तेस्रो पृष्ठमा

डरैडरमा जोगाएको सम्बन्धको के अर्थ?

वसन्त आचार्य

रातले भर्खरै आन्न तन्काउँदै थियो। दिनभरी
पूरा निद्रा सुतेर रात उठ्ने बेला भएको थियो।
हामी रातमा सुत्छौं भनेर अरू पनि रातमै कहाँ
सुत्छन् त? हामीले मर्मिड वाक गरेजस्तै रातले
पनि नाइट वाक गर्नुपर्ने होला। जीवनको मेलो
सार्न केही काम गर्नुपर्ने होला। कल्पना न हो
मुख धुनुपर्ने होला, ब्रस गर्नुपर्ने होला, अनि
मोबाइल स्कोल गरेर हाम्रो पात्रोमा आएका
समाचारका नोटिफिकेसन हेर्दै क्यापाचिनो
खानुपर्ने होला। दिन जस्तै त होला यो
रात पनि। सीँचिच रातलाई रात, अँध्यारो
लाग्छ होला कि उज्यालो ? दृष्टिविहीनलाई
अँध्यारो पनि उज्यालो लागेजस्तै पो हो कि?

सुत्नुभन्दा आधा घण्टा अगाडि मलाई
मोबाइल चलाउने पछि आजभोलि यो हरेक
नेपालीको आदत नै बनेको छ। केही महिना
पहिला मोबाइलबाट फेसबुक एप हटाएपछि
सामाजिक सञ्जालको कुलत विस्तारै कम
हुँदै गएको छ। तर यतिसम्म बुझ्न भइएको छ
कि दिनभरी भेटिएको साथीको बर्थ डे पनि
थाहा हुँदैन। थाहा नहुनु पनि एक प्रकारको
आनन्द रहेछ त। शून्यतामा पनि जीवन हुन्छ
भनेजस्तो। जानेर भन्दा पनि नजानेर धेरै
कुरा जानिन्छ भनेको यही कारणले होला।
सुधिर शर्माको लेटेस्ट पोडकास्ट सुन्दै थिएँ।
अचानक ह्वाट्स एपमा सन्देश आयो।

‘के हो यार आजभोलि त सवाल जबाफ
नै छैन त? यसरी भुल्न त कहाँ मिल्छ र?’,
नबिल बैंक म्यानेजरमा सेभ भएको नामबाट
सोधिएको प्रश्न थियो।

खास नाम के होला? तपाईं पनि कोही
केटीको नाम सेभ गर्दा घरवालीको डरले
यस्तै नाम सेभ गर्नुभएको छ? या केटाको
नाम सेभ गर्दा घरवालाको डरले। जबाफ
आफैलाई दिनुहोला। मनलाई दिनुहोला।
आफैलाई दिएको जबाफ जतिको चोखो
जबाफ कुम्भ नुहाउँदा पनि हुँदैन।

‘सवाल तिमीले गर्न कहिले दियो र? सवाल
गर्नु तिमी आफ्नो हक सम्भन्छौ। रह्यो
जबाफको कुरा, टोनी रविन्सको स्पिच सुने
तिमीलाई म जबोले कहाँ चित्त बुझाउन
सक्छु र?’, मैले हल्का घोचपेचको पारामा
दिएँ।

कहिलेकाहीँ यस्तो जबाफ दिने आदतले
मलाई प्लानी बोध गराउँछ। सोच्छु अब यस्तो
गर्दै गर्दैन। अब शान्त बन्छु। कोही बोल्‍यो भने
टाउको मात्रै हल्लाउँछु। मुस्कानले स्वीकार
गर्दिन्छु। बेकारमा मान्छेको मनमा किन
बिभाउनु? केही दिन अगाडि एक जना
स्पिचरको वाणी सुनेको थिएँ- ‘तपाईंलाई
अत्यधिक रिस उठेको बेला या कसैले काम
बिगारेको बेलामा शान्त रहने फर्मुला प्रयोग
गर्नुहोस्। जिन्दगीका आधा उत्पन्न त्यसै त्यसै

हराएर जान्छन्।’

यो कुराले मलाई शान्त रहन सार्छे बल गरेको
थियो। तर थाहा पाउनु, प्रतिज्ञा गर्नु र लामो
समयदेखि चल्दै आएको आदत बदल्नुका
बीचमा केही फरक रहेछ।

‘मेरो चित्तको पनि ख्याल लाग्दो रहेछ त?’
कुनै टेलिभिजनमा अन्तर्वार्ता लिनका लागि
तयार भएको अन्तर्वार्ताकार जस्तो उसले
तत्काल प्रश्न गरी।
‘अरे यार सिन्दुर भर्नुमा मात्रै प्रेम हुन्छ भन्ने
भ्रममा छौ अझै पनि। तिमी ख्याल गर्दिन भनेर
पनि भुलिने मान्छे होइनौ। हिँड्दा छायालाई
अलग पार्न सकिन्छ र? सास फेर्दिँ भनेर
रोक्न सकिन्छ र?’
उसले लभ रियाक्ट गरी। मलाई आधा मुटु नै
काटेर दिए जस्तो भयो।

नामः आकृति। बस् पहिलो चिनारी यही
थियो। अर्कोदिन थपियो उसको थर, केसी।
परिचयहरू हरदिन फराकिला हुँदै गए।
कन्सल्टन्सीको जागिरले सहरतिर तानेको
रेहेछ। मोबाइल पसलमा भेटेपछि परिचयको
ढोका खुलेको थियो।

मान्छे आँखाले होइन मनले चिर्‍नंदो रहेछ।
हेर्दाहेर्दै कोरिंदो रहेछ मुटुमा चित्र। कुनै बैंकमा
‘लोन प्रोसेस’ नगरै बन्दोरहेछ। पिपरीतीको
घरा यो आँखाले हरदिन, हरक्षण हजारौं
मानिस भेट्छ। तर मनमा यही मान्छेको चित्र

कोर्नुपर्दछ भनेर कसरी चिन्छ होला? के हुन्छ
होला सूचकहरू? हामीलाई दुईमा एक छान्न
गाह्रो हुन्छ, यो आँखालाई लाखौंमा एक
छान्न कति सजिलो भएको? केही प्रश्नका
जबाफहरू च्याट जिपटीमा पनि भेटिँदैनन्।
भेटिए पनि मन खाने हुँदैनन्।

कोही कसैको चित्र मनमा कोर्नका लागि केही
‘इन्डिकेटर’ पनि राख्नु नि। सबै आफन्तीबाट
एक्लो बनाएर ल्याएकी श्रीमती हुँदाहुँदै पनि
किन अर्को मान्छेको चित्र कोरिन्छ मनमा?
यो त सरसर पाप होइन र? धोका होइन र?
नैतिक विचलन होइन र?

नारायण गोपालले राममान तृषितका
शब्दहरूलाई उहिल्यै गुनगुनाएका थिए ‘मैले
पुण्य मन पराए या पाप मन पराए, जेहोस्
मैले तिमीलाई चुपचाप मन पराए।’ माया
कसले कसरी गर्‍यो? किन गर्‍यो? कहिलेदेखि
गर्‍यो? यस्तो फेहरिस्त खोर्‍जिँदैन। फेहरिस्त
व्यापारमा हुन्छ। अडिटरको रिपोर्टमा हुन्छ।
माया, केवल माया मात्रै हो। माया सधैं पुण्य
हो। पत्र मनले कसैलाई प्रेमका लागि
निमन्त्रणा गर्नु पनि पाप हुन्छ त? प्रेमको कुन
ऐन र नियमावलीको दफमा लेखिएको छ
बिहे गरेकाहरूलाई प्रेम गर्नुहुँदैन भनेर? या
सर्वोच्चले कुन नजिर प्रतिपादन गरेको छ?
बिहे हुनु र प्रेम हुनु। एउटै हो र?

यति हो। यति हो हाम्रो प्रेमको इतिहास।

कुनै इतिहास निकै छोटो हुन्छन् तर कहिल्यै
सकिँदैनन्। डिलाइट कर्नरको क्याबिन नम्बर
७ साक्षी छ। खाजा खाने बहानामा उसैले
हो घुमाउरो पारामा मायाको प्रस्ताव गरेको
अनि घुमाउरे पारामा मैले स्वीकार गरेको।
अपराध कसले गर्‍यो? प्रस्ताव गर्ने या स्वीकार
गर्नेले? अब त एकै भइयो, अपराध पनि
आधा आधा। सजाय पनि आधाआधा। माया
पनि आधा आधा। हाँसेो, खुसी, दुःख अनि
पीडा सबै आधा आधा। मुटु आधा आधा।
‘तिमी र म एक हुन सक्दैनौं। राधाकृष्ण जस्तो
जोडी हुन सक्दैनौं। औपचारिक रूपमा
आफ्नो हुन सक्दैनौ तर पनि किन यति धेरै
माया लाग्छ मेरो मुटु?’ मैले अधि नै भनिसकैं
सवाल गर्ने अधिकार उसलाई मात्रै छ।

मैले जबाफ दिने भूमिका निभाउने पर्‍यो।

‘तिमीले राधा कृष्णको कथा नपढेजस्तो
लाग्यो। माया गर्नी मुटु साट्दा मन पराउना
रातभरी सपनामा देह्ना। घरीघरी प्रोफाइल
सर्च गरेर फोटो हेर्ने। नाता चाहिँदैन। सम्बन्ध
चाहिँदैन। औपचारिकता चाहिँदैन। भेट
चाहिँदैन।’ कृष्ण धराबासीको राधा निकै मन
लागाए पढेको थिएँ। मलाई राधा कृष्णको
प्रेम परिभाषित गर्न के नै गाह्रो थियो ?!

‘राधा र कृष्णले एकअर्काको नभएरै कति

❖ बाँकी तेस्रो पृष्ठमा

